

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/63/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123200498
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123200498.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, so sídlom Vajanského 17, 905 01 Senica, dieťa rodičov: matka – C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt XXX XX E. F. B. XXX, zastúpená JUDr. Vladimírou Hrebíkovou, advokátkou so sídlom Duklianskych hrdinov 2949/6, 901 01 Malacky, otec – G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt XXX XX C. H. XXX/X, zastúpený JUDr. Hedvigou Gallovou, advokátkou so sídlom Račianska 66, 831 02 Bratislava, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 10P/6/2023-74 zo dňa 18.04.2023

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III., IV., p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom návrh otca na zníženie výživného zamietol (výrok I.), zvýšil výživné otca na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 200 eur mesačne na sumu 260 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky od 16.02.2023 (výrok II.), nedoplatok na zročnom výživnom od 16.02.2023 do 30.04.2023 vo výške 146 eur povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 30 eur mesačne splatných spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou rozsudku do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok (výrok III.), zmenil rozsudok Okresného súdu Senica 1P/28/2016-56 zo dňa 04.05.2016 v časti o výživnom na maloletého (výrok IV.), o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok V.).

2. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 26, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1, zákona č. 36/2005 Zákona o rodine (ďalej len Zákon o rodine), keď na základe vykonaného dokazovania (návrhmi a výsluchom účastníkov, sobášnym listom otca, rodným listom maloletého A., I. B. a E. B., spisom Okresného súdu Senica sp.zn. 1P/28/2016 a rozsudkom zo dňa 04.05.2016, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, Trnava a Sociálnej poisťovne, potvrdením o príjme otca v F. F. F. a vedľajším pracovným pomerom J. a o príjme K. B., potvrdením o návšteve školy, TJ F. a E. L., výdavkami maloletého) v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, vyvodil záver o nedôvodnosti návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na jeho zvýšenie vyhodnotil ako čiastočne dôvodný. Konštatoval, že rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 1P/28/2016-56 zo dňa 04.05.2016, právoplatným dňa 15.05.2016, sa otec zaviazal k plateniu výživného na maloletého 200 eur mesačne, v období 3 rokov veku maloletého (navštevoval predškolské zariadenie), kedy bola matka zamestnaná ako predavačka s príjmom 400 eur, poberala prídavok na dieťa 23,52 eura, a otec pracoval ako automechanik v F. F. F. s čistým mesačným príjmom 935 eur, obaja bývali u svojich rodičov

s príspevkom 100 eur mesačne a inú vyživovaciu povinnosť nemali. Na strane maloletého konštatoval zmenu pomerov za uplynulých 7 rokov, kedy dosiahol vek 10 rokov, navštevuje 4 ročník základnej školy, venuje sa futbalu a došlo k zvýšeniu jeho pravidelných aj nepravidelných mesačných výdavkov vo všetkých smeroch. Matkou vyčíslené náklady maloletého (poplatok ZRPŠ 20 eur ročne /1,66 eur mesačne/, školské pomôcky, pracovné zošity, doplatky za učebnice 15 eur, poplatok T.J.F.E.F.B. 15 eur, alikvotná časť na bývanie 62 eur, bežná strava doma 10 eur a deň - 300 eur, náklady na PHM - vozenie na zápasy 50 eur, oblečenie a obuv 60 eur, mobilný telefón 10 eur, športové potreby - kopačky, chrániče, atď. 25 eur, hygienické potreby a drogistický tovar 15 eur, dioptrické sklá a okuliare 200 eur ročne, lieky na alergiu, inhalačné spreje, vitamíny, antibiotiká a pod. 10 eur, mimoriadne výdavky na dovolenky a výlety 200 eur ročne, darčeky k Vianociam, narodeninám 200 eur ročne) ustálil ako primerané. Náklady maloletého na športovú výstroj, výlety a telefón za nevyhnutné nepovažoval, keď ich krytie z výživného by bolo odôvodnené očakávať za predpokladu, že to pomery rodiča dovoľujú. Možnosti a schopnosti otca považoval za dostatočné pre čiastočné zvýšenie výživného. Pri rozhodovaní vychádzal z príjmu otca ktorý by dosahoval u predchádzajúceho zamestnávateľa a nie z jeho aktuálne nižšieho príjmu. Zistil, že v čase posledného rozhodnutia otec pracoval v F. F. F., s priemerným mesačným čistým príjmom 1.707,25 eura, pracovný pomer ukončil dohodou k 10.03.2023, inak by s ním bol pre hrubé porušenie pracovnej disciplíny ukončený pracovný pomer výpoveďou zo strany zamestnávateľa. Otec bol dňom 11.03.2023 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, následne uzavrel pracovnú zmluvu v spol. G. M. F., F., s nástupom do práce od 01.04.2023 a s dohodnutou hrubou mesačnou mzdou počas skúšobnej doby 1.600 eur. Na strane matky konštatoval jej aktuálnu nezamestnanosť s evidenciou ako uchádzačky o zamestnanie a podporou v nezamestnanosti. Zistil, že matka bola do 31.12.2022 zamestnaná v rakúskej spoločnosti N., pracovný pomer ukončila dohodou a od 5/2023 má prísľub ďalšieho zamestnania v Rakúsku. Zohľadnil majetkové pomery rodičov a ich osobné náklady a náklady spojené s bývaním. Pri posúdení návrhu otca na zníženie výživného nezohľadnil jeho dôvody, že sa oženil, pribudli mu dve vyživovacie povinnosti a musel riešiť bývanie. Dôvodil, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, preto je otec povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti na maloletého nebolo ohrozené a jeho životná úroveň nebola znížená. Pri určení výšky výživného zohľadnil výlučnú osobnú starostlivosť matky o maloletého, skutočnosť, že otec o maloletého neprejavuje záujem a na maloletého prispieva výlučne sumou pôvodne určeného výživného 200 eur mesačne. Zohľadnil vývoj životných nákladov, nárast cien tovarov a služieb, pričom bez zvýšenia výživného na maloletého zo strany jeho otca by matka v súčasnosti len s ťažkosťami zabezpečila sama všetky jeho odôvodnené potreby, ktoré v prevažnej miere znáša sama. Výživné zvýšil od podania návrhu matky, zročné výživné za obdobie od 16.02.2023 do 30.04.2023 vo výške 146 eur (260 - 200 = 60 eur x 2 mesiace marec/apríl, + 26 eur ako alikvotná čiastka za 13 dní mesiaca február 2023) uložil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP).

3. Proti tomuto rozhodnutiu vo výrokoch II.,III., podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podľa § 365 ods.1 písm. d), f), h) CSP odvolanie otec. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti navrhol zmeniť a návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť alebo ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, nespĺňajúceho atribúty 220 ods. 2 CSP. Mal za to, že súd nesprávne vyhodnotil jeho majetkové pomery a schopnosti. Poukázal na zmenu pomerov na jeho strane tým že sa oženil a narodili sa mu dve deti (synovia I. v roku XXXX a E. v roku XXXX) a znížil sa mu príjem. V čase určenia výživného pracoval v spol. F. F. F. s čistým mesačným príjmom cca 1.700 eur, v súčasnosti pracuje v spol. G. M. F., F. s čistým mesačným príjmom 1.400 eur, v ktorom je už zahrnutý daňový bonus 280 eur. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že k zmene jeho pracovného pomeru došlo pre porušenia pracovnej disciplíny (ktoré mu bývalý zamestnávateľ vytýkal), čoho sa nedopustil ale nechcel udávať kolegov. Uviedol, že nie je nezodpovedný rodič a to, že sa o maloletého stará výlučne matka, je len dôsledok jej prístupu k jeho stretávaniu sa s maloletým. Mal za to, že matka zavádzala ohľadom svojich majetkových a zárobkových pomerov, pretože je vyučená kadernička a v tomto odbore si môže slušne zarobiť. To, že je evidovaná ako nezamestnaná od 01.01.2023, považoval za jej vypočítavosť v tomto konaní. Poukázal aj na ukončenie pracovného pomeru matky v Rakúsku v spol. N. dohodou ku dňu 31.12.2022. Matka zavádza, že uhrádza na chod domácnosti svojim rodičom 455 eur mesačne, z toho 230 eur na stravu a 225 eur na bývanie, keď v rodinnom dome trvalo žije a zdržiava sa cca 8 ľudí. Partner matky má mesačný príjem cca 1.200 eur, preto je povinný podieľať sa na výdavkoch domácnosti. Nie je zrejmy dôvod uhrádzania dani z tejto nehnuteľnosti matkou, pokiaľ nie je vlastníčkou. Matkou uvádzané

sumy 149 eur mesačne za elektriku, 191 eur za plyn a 36 eur mesačne za telefón a internet, považoval za neprimerané. Matka poberá na maloletého daňový bonus aj detské prídavky, čo nie je zanedbateľné. Namietal matkou uvádzané náklady na maloletého vo výške 613,64 eura, na stravu maloletého 300 eur, alikvotná časť na bývanie za maloletého 62 eur mesačne, opäť hygienické potreby a drogistický tovar za 15 eur mesačne a dioptrické okuliare 200 eur ročne, čo považoval za neprimerané (keď on si dokáže kúpiť okuliare za 70 eur a má ich už 3 roky). Mesačné výdavky 25 eur na športové potreby a 60 eur na oblečenie a obuv považoval taktiež za nehospodárne. Pokiaľ je pravdou, že je maloletý byva chorý na priedušky a máva často zápaly močových ciest je otázne, či je správne aby hrával aktívne futbal a preto výdavky v súvislosti s týmito aktivitami považoval za nehospodárne.file_0.jpg

file_1.wmf

Poukázal na svoje výdavky 200 eur výživné na maloletého, 84 eur plyn, 43 eur elektrina, 90 eur telefón, internet, 50 eur MŠ I. B., 40 eur ZŠ E. B., 282 eur splátka úveru, 64 eur poistenie Allianz a.s., 97,42 eur poistenie Generali a.s., 500 eur strava, 400 eur benzín, daň z nehnuteľnosti, ako aj výdavky na drogériu, lieky, oblečenie, obuv, kultúrne, športové a spoločenské vyžitie. Uviedol, že na bežnú stravu a potreby do domácnosti prispieva aj jeho manželka, čo do uvedených výdavkov nezapočítal.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok potvrdiť, keď súd prvej inštancie vec správne právne posúdil v súlade s maximálnym záujmom maloletého, v nadväznosti na schopnosti a možnosti oboch rodičov, s prihliadnutím na zmenu pomerov, ako aj ich životnú úroveň. Zotrvávala v plnom rozsahu na všetkých tvrdeniach uvedených v jej návrhu. Zásadnú väčšinu tvrdení otca považovala za účelovú a v mnohých smeroch irelevantnú, v snahe vyhnúť sa zvýšeniu výživného. Zdôraznila, že u maloletého došlo v dôsledku jeho prirodzeného, niekoľkoročného fyzického vývoja, zmeny vzdelávacieho stupňa, zdravotného stavu, záujmových aktivít a pod. k podstatnej a zásadnej zmene pomerov, ktorá rozhodne odôvodňuje zmenu výšky výživného. Trvala na tom, že otec prišiel o zamestnanie s príjmom 1.700 eur vlastným zavinom, pričom jeho odvolacie námietky neobstoja. Otec mal urobiť všetko preto, aby si z dôvodu 3 vyživovacích povinností lepšie platenú prácu udržal. Pritom aj aktuálny príjem otca je postačujúci na platenie zvýšeného výživného. Uviedla, že otec o styk s maloletým nejaví záujem, o maloletom sa u nej neinformuje. Je síce vyučená kadernička ale vo svojom odbore nemá žiadnu prax. O svojich majetkových a zárobkových pomeroch nezavádzala, všetky jej výdavky, ako aj výdavky na maloletého vyčíslila pravdivo a reálne. Jej evidencia ako nezamestnanej od 01.01.2023 nemôže byť otázkou akejkolvek účelovosti vo vzťahu k predmetnému konaniu, keď otec návrh podal dňa 30.01.2023.

5. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66, zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca dôvodné nie je. Odvolací súd preskúmal správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti týkajúcej sa zvýšenia výživného na maloletého, výrok ktorým bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý jeho odvolaním napadnutý nebol.

6. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia otázky zvýšenia (zníženia) výživného na maloletého, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správny skutkový a právny záverom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je postačujúce, spĺňajúce podmienky § 220 ods.2 CSP, súd prvej inštancie sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými otázkami týkajúcimi sa predmetu konania. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, alebo také, ktoré by súd prvej inštancie nevzal do úvahy a ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré ako správne poukazuje.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 CMP, § 380 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 387 ods.2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody .

10. Vo vzťahu k predmetnej veci odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumie sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia.

11. Rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto potrebné zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov.

13. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloletého z hľadiska jeho súčasných odôvodnených potrieb, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých je maloletý plne odkázaný, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase

posledného rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 1P/28/2016-56 zo dňa 04.05.2016, právoplatným dňa 15.05.2016.

14. Vychádzajúc z okolností zistených vykonaným dokazovaním odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo na strane maloletého k podstatnej zmene pomerov, ktorú súd prvej inštancie správne premietol do výšky čiastočne zvýšeného výživného. Rovnako správne ustálil aj počiatok zmeny pomerov na strane maloletého porovnaním obdobia od posledného rozhodnutia súdu o výživnom, v čase, kedy bol maloletý vo veku 3 rokov, s obdobím školského roka 2022/2023 v ktorom maloletý navštevoval 4. ročník základnej školy a jeho potreby sa zvýšili. Výška výživného zodpovedá kritériám rozhodných pre určovanie výživného na maloleté dieťa uvedených v ustanovení § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, t.j. možnostiam a schopnostiam rodičov a ich majetkovým pomerom, v nadväznosti na preukázanú zmenu pomerov § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Odvolací súd dáva do pozornosti otca, že nemožno považovať za sporné zvyšovanie potrieb maloletého vzhľadom na jeho vek a rast životných nákladov za uvedené obdobie. V danej prejednávanej veci okrem zvýšenia nákladov na základné potreby maloletého u tohto došlo aj k výraznej zmene pomerov spojených so zvýšením finančných výdavkov v súvislosti s prechodom na povinnú školskú dochádzku, pričom maloletý rastie a má výdavky aj v súvislosti so zdravotným stavom. Touto okolnosťou došlo okrem zvýšenia bežných odôvodnených potrieb aj k zmene charakteru výdavkov spojených s platením poplatkov v škole, nákupom školských potrieb, platenia akcií usporadúvaných školou či mimoškolských záujmových aktivít a pod. Pokiaľ ide o výšku mesačných nákladov na odôvodnené potreby maloletého a ich vyčíslenia matkou s poukazom na odvolacie námietky otca, tieto možno považovať v celku za primerané. Na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie v tomto smere odvolací súd považoval za potrebné priemerné mesačné výdavky maloletého bližšie konkretizovať a to vo výške cca 420 eur mesačne. Tieto tak ako vyplývajú zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania a aj preukázania zo strany matky je dôvodné ustáliť ako mesačné výdavky zahŕňajúce komplexné a primerané náklady na výživu 200 eur (na rozdiel od matkou vyčíslených vo výške 300 eur mesačne a to s poukazom na vek maloletého, životnú úroveň rodičov a ceny tovarov a služieb), bývanie 50 eur (pomerné náklady na energie, vodu, odpad, internet s poukazom na počet osôb žijúcich v domácnosti ako aj náklady na zariadenie bývania pre maloletého a s tým spojené nepravidelné výdavky), cestovné a pohonné hmoty 30 eur (matka tieto bližšie vo výške 50 eur nešpecifikoval udávajúc iba dôvod vozenia na zápasy maloletého, preto ich bolo potrebné uznať v primeranej miere), drogéria, kozmetika 15 eur, oblečenie, obuv 50 eur, mobilný telefón 10 eur (je potrebné ho považovať za oprávnený náklad na maloletého vzhľadom na jeho vek), za odôvodnené je potrebné považovať aj bežné náklady spojené so zabezpečením jeho zdravotného stavu, lieky, prípadne ošetrovaním chrupu cca 10 eur mesačne, okuliare 13 eur mesačne (matka náklady na okuliare maloletého vo výške 200 eur ročne nepreukázala, preto ich bolo možné ustáliť v primeranej miere / cca 150 eur ročne/), náklady na školské poplatky, aktivity, potreby, pomôcky, knihy 15 eur, voľný čas, výlety, kultúra (kino) 15 eur. V prípade maloletého ide aj o náklady na mimoškolskú (športovú) činnosť, ktorá nepochybne prispieva k zdravému vývoju maloletého a pri náklade 15 eur mesačne ich nemožno považovať za neprimerané vzhľadom na životnú úroveň rodičov vyplývajúcu z ich príjmov. Mimoškolské aktivity dieťaťa, náklady na aktivity poriadané školou, športovou činnosťou, či aktívne trávenie voľného času rozširujú jeho obzor a prispievajú k jeho všeobecnému rozvoju a zdravému vývinu. Takto ustálené náklady na odôvodnené potreby maloletého nemožno považovať za nereálne a nadsadené. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý zohľadnil pri stanovení výšky výživného aj podiel matky na zabezpečení osobnej starostlivosti o maloletého, v danom prípade výlučnej, kedy sa otec s maloletým ani nestretáva (a to bez ohľadu na dôvody vzniknutého stavu, čo nie je predmetom tohto konania). Odvolací súd poznamenáva, že vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem, môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť, rodič, ktorý sa o dieťa stará osobne, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia a zabezpečenie zdravotnej starostlivosti) a osobnou starostlivosťou a rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu výživným určeným súdom. Otec starostlivosť a výchovu maloletého osobne nezabezpečuje a to v žiadnom rozsahu, preto je potrebné povedať, že za takejto situácie osobná starostlivosť matky, naďalej čiastočne nahrádza jej povinnosť finančne prispievať na ich výživu, a rovnako to znamená, že zvýšenú časť krytia odôvodnených potrieb maloletého (pri zohľadnení majetkových a zárobkových možností a schopností otca, s poukazom aj na jeho náklady a počet vyživovacích povinností) musí zabezpečiť otec. Odvolacie dôvody otca nebolo možné zohľadniť. V posudzovanej veci súd prvej inštancie správne vyhodnotil dostatočnú spôsobilosť možností a schopností otca na pokrytie zvýšených bežných odôvodnených potrieb maloletého, ktoré vyplývajú

z produktívneho veku otca, zdravotného stavu bez obmedzení, ako aj z predchádzajúcej niekoľkoročnej praxe. Súd prvej inštancie tiež správne vyhodnotil zmenu pomerov na strane otca a to vznik jeho ďalších dvoch vyživovacích povinností a okolnosti týkajúce sa zmeny zamestnania otca (pokles jeho príjmu) a jeho dôvody, s poukazom na princíp potenciality príjmu otca. Správne neprihliadol na okolnosti straty zamestnania s výhodnejším príjmom a pri rozhodovaní z neho vychádzal. Pokiaľ súd poukázal na aktuálnu nezamestnanosť matky, je potrebné doplniť, že tak ako u otca je potrebné vychádzať z potenciality jej príjmov v čase jej pôvodného zamestnania (ukončeného dohodu o rozviazaní pracovného pomeru). Uvedené však nemá vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý pri jednoznačne výlučnej osobnej starostlivosti matky o maloletého a ňou doposiaľ zabezpečené všetky zvýšené náklady na maloletého v prevažnej miere, výživné zvýšil čiastočne práve s poukazom na pomery a ich zmenu na strane otca. K námietke otca, že matka môže potreby maloletého pokrývať aj z daňového bonusu odvolací súd dopĺňa, že matka na maloletého poberá iba rodinné prídavky a preto túto okolnosť nebolo možné zohľadniť. Pokiaľ otec poukazuje na výšku svojich mesačných nákladov spojených so zabezpečením potrieb rodiny, bývania, prevádzky dvoch motorových vozidiel a splátky hypotéky za účelom kúpy nehnuteľnosti, tu je treba zdôrazniť, že na týchto sa podieľa spolu so svojou manželkou z jej príjmu (v čase priznania zvýšenia výživného na maloletého bola už manželka otca zamestnaná). Skutočnosť, že otec sa rozhodol založiť si novú rodinu a prevzal na seba finančné záväzky súvisiace s hypotekárnym úverom a vzhľadom na vyčíslenie jeho výdavkov ide skôr o vyššiu ako nízku životnú úroveň jeho rodiny, súd prvej inštancie správne dôvodil, že takáto zmena pomerov na strane otca nemôže ohroziť zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletého s poukazom na jeho vývoj a rast.

15. Odvolací súd po komplexnom vyhodnotení všetkých kritérií určovania výživného teda dospel k rovnakému právnomu záveru, keď určená výška výživného v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie správne reflektovala na dokazovaním zistený skutočný stav týkajúci sa preukázania kvalifikovanej zmeny pomerov (§ 78 ods.1 Zákona o rodine), majúcej za následok možnosť čiastočného zvýšenia výživného na maloletého s poukazom na jeho zvýšené náklady v nadväznosti na ostatné kritéria pre určovanie výživného na maloleté dieťa (§ 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine), ako sú zárobkové a majetkové pomery rodičov, ich možnosti a schopnosti s poukazom na výlučný výkon osobnej starostlivosti matky.

16. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).